

Den Haag, 11 oktober 2011

Noot:

DELEGATIE:

1. P. (Pauline) E. Smeets, voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (PvdA)
2. T. (Tamara) Venrooy-van Ark, Tweede Kamerlid (VVD)
3. A. (Agnes) G. Wolbert, Tweede Kamerlid (PvdA)
4. M. (Margreeth) C.A. Smilde, Tweede Kamerlid (CDA)
5. R. (Renske) M. Leijten, Tweede Kamerlid (SP)
6. P. (Pia) A. Dijkstra, Tweede Kamerlid (D66)
7. L. (Linda) G.J. Voortman, Tweede Kamerlid (GroenLinks)
8. E.(Esmé) E. Wiegman-van Meppelen Scheppink, Tweede Kamerlid (ChristenUnie)
9. E. (Erwin) M. Sjerp, begeleidend delegatiegriffier

Voortouwcommissie:

vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Document:

Besluitenlijst van de extra procedurevergadering van woensdag 5 oktober 2011. Delegatievergadering werkbezoek Duitsland

---

Mededelingen

1. Agendapunt:

Delegatievergadering buitenlands werkbezoek Duitsland

Besluit:

In de procedurevergadering VWS van woensdag 5 oktober 2011 is gesproken over de in 2012 af te leggen buitenlandse werkbezoeken. De commissie heeft besloten om in januari 2012 (dinsdag 10 januari tot en met vrijdag 13 januari 2012) een buitenlands werkbezoek te brengen aan Nordrhein-Westfalen (Düsseldorf) over het thema Ouderenbeleid (intra- en extramuraal).

1. DELEGATIE (VASTGESTELD)

De delegatie van het werkbezoek zal bestaan uit 8 Kamerleden en een begeleiding delegatiegriffier (totaal 9 personen).

- P. (Pauline) E. Smeets, voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (PvdA)
- T. (Tamara) Venrooy-van Ark, Tweede Kamerlid (VVD)
- (Agnes) G. Wolbert, Tweede Kamerlid (PvdA)
- M. (Margreeth) C.A. Smilde, Tweede Kamerlid (CDA)
- R. (Renske) M. Leijten, Tweede Kamerlid (SP)
- P. (Pia) A. Dijkstra, Tweede Kamerlid (D66)
- L. (Linda) G.J. Voortman, Tweede Kamerlid (GroenLinks)
- E.(Esmé) E. Wiegman-van Meppelen Scheppink, Tweede Kamerlid (ChristenUnie)
- E. (Erwin) M. Sjerp, begeleidend delegatiegriffier

2. DE DOELSTELLING EN THEMA VAN HET WERKBEZOEK (VASTGESTELD)

Doel van het werkbezoek is een oriëntatie op de Duitse wet- en regelgeving en praktische inrichting van de korte en langdurige zorg aan ouderen/ouderenbeleid op zowel stedelijke en landelijk gebied, in het licht van de op 1 januari 2007 in Nederland ingevoerde Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de discussie over de toekomst van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ). Daarbij zal de delegatie specifieke aandacht willen besteden aan de volgende subthema's toegespitst op ouderenbeleid/ouderenzorg:

- Zorgstelsel, verzekeringsstelsel "Pflegeversicherung".
- Langdurige zorg: men komt alleen in aanmerking voor een zorgindicatie als men voor minstens zes maanden een aanzienlijke hoeveelheid hulp nodig heeft. Er zijn daarbij drie zorgzwaartecategorieën (Pflegestufen) samengesteld, zowel voor extramurale als intramurale zorg. Dit zijn categorie I: eenmaal per dag hulp nodig, categorie II: driemaal per dag hulp nodig en categorie III: elk uur hulp nodig. Men kan opteren voor drie soorten zorg: intramurale zorg, tegoedbonnen of uitbetaling in geld in de vorm van een soort mantelzorgkostenforfait. Men kan ook kiezen voor extramurale zorg in de vorm van tegoedbonnen, die in 2010 een geldbedrag per maand representeren van 450 euro voor niveau I, 1100 euro voor niveau II tot 1550 euro voor niveau III. Deze tegoedbonnen kunnen alleen ingeleverd worden bij een Agentschap voor ambulante zorg, dat op zijn beurt verplegers en verzorgers contracteert. Daarnaast kan men in Duitsland eveneens kiezen voor een mantelzorgkostenforfait, dat vijftig procent lager is dan de waarde van de tegoedbonnen. Over dit forfait hoeft geen verantwoording te worden afgelegd. Als de tegoedbonnen niet geheel zijn opgemaakt, kan ook voor een combinatie tussen tegoedbonnen en het forfait worden gekozen.
- Intramurale/residentiële en extramurale ouderenzorg.
- Verpleeghuis/verzorgingshuis, kleinschalige woon-zorgcombinaties.
- Mantelzorg/respijtzorg en thuiszorg
- Ketenzorg.
- Ruildienstsysteem en het sparen van tijdpunten van en voor ouderen in Duitsland, zgn. Seniorenengossenschaften. Seniorenengossenschaften zijn vormen van onderling dienstbetoon in zorg- en ondersteuningsvragen door en voor ouderen met het doel te zorgen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
- Bevoegdheidsverdeling: de rol van de gemeenten/centrale overheid, de positie van zorgaanbieders en recht van cliënten/patiënten op zorg.
- Financiering: een uiteenzetting over de financieringssysteem van het Duitse ouderenzorgstelsel, tegen de achtergrond van het in Nederland bestaande systeem van thuiszorg, mantelzorg, persoonsgebonden budget e.d. Alsmede wat zijn de kosten voor verzekerde, de hoogte van de eigen betalingen en de mogelijke compensatiemechanismen
- Arbeidsmarktbeleid: inzicht in de wijze waarop de vergrijzingsproblematiek, de arbeidsmarktproblematiek in de zorgsector en de wachtlijstproblematiek wordt aangepakt
- Innovatie.

De delegatie acht het zeer wenselijk om over bovengenoemde (sub)thema's gesprekken te hebben met en zo veel mogelijk bezoeken af te leggen op locatie (stedelijk en landelijk gebied) van bij het Duitse ouderenzorgstelsel betrokken (overheids)organisaties en personen, zoals de zustercommissie van de Landtag

(Nordrhein-Westfalen), patiënten/cliëntenorganisaties, mantelzorgers, thuiszorgorganisaties, instellingen, uitvoerings- en inningsorganisaties, wetenschappers e.d. Waarbij rekening wordt gehouden met een verdeling tussen stedelijk en landelijk gebied. Zij wenst inzicht te krijgen in de wijze waarop op nationaal, regionaal, ruraal en lokaal niveau invulling wordt gegeven aan de zorgvoorziening en dienstverlening (aandacht voor geografische differentiatie) t.b.v. “kwetsbare” ouderen. Interessant is het in dit verband de wijze waarop de Duitse samenleving de afgelopen jaren is ingericht t.b.v. ouderen. Contacten met mensen van de werkvloer en de doelgroep zelf wordt bij dit onderwerp zeer de moeite waard geacht.

3: REISSCHEMA/TREIN (VASTGESTELD)

Dinsdag 10 januari 2012: heenreis (Utrecht CS-Düsseldorf):

- a) vertrek Utrecht CS te **10.59 uur**, aankomst Düsseldorf te **12:46 uur**
of
- b) vertrek Utrecht CS te **12:46 uur**, aankomst Düsseldorf te **14:46 uur**

*I. **Opmerking/noot**: vertrektijd (10.59 uur of 12.46 uur) is afhankelijk van de invulling en noodzakelijke tijdsbeslag van het werkprogramma op de dinsdagmiddag*

*II. **Opmerking/noot**: verzoek is om op de aankomstdag technische briefings te krijgen door de ambassade/consulaat/zorgverzekeraars e.d over de onderwerpen die technische van aard zijn waarbij een vergelijking wordt gemaakt met Nederland (vergelijkingscijfers t.o.v Nederlandse regio). Zo mogelijk gevolgd door een welkomstdiner.*

Vrijdag 13 januari 2012: terugreis (Düsseldorf-Utrecht CS)

- a) vertrek Düsseldorf te **13.14 uur**, aankomst Utrecht CS te **14:58 uur**

4. OVERIGE BIJZONDERHEDEN

- Tijdens het werkbezoek wenst de delegatie gebruik te maken van een **simultaantolk**.
- Voor alle delegatieleden zal een **non-smoking room** worden gereserveerd.
- De donderdagavond wordt gereserveerd voor een vrije invulling.
- Düsseldorf is de vaste verblijfplaats van waaruit de stedelijke en landelijke regio wordt bezocht.

Adj. Griffier: E.M. Sjerp
Activiteitnummer: 2011A04043